

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/070-16/2012.

A 2012. október 17-én kelt,
Vj/070-009/2012. sz. határozat
nyilvános változata

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt.** (Budapest) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett a szintén a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.** (Budapest) kérelmezett, – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy a kérelmezett tranzakcióhoz nem szükséges a Gazdasági Versenyhivatal engedélye.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Törvényszékhez címzett, de az eljáró versenytanácsnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett tranzakció

1. Az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt. (a továbbiakban: MFB vagy kérelmező) 2012. augusztus 14-én részvényvásárlási és -átruházási szerződést kötött a Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank AG-vel (a továbbiakban: DZ Bank) ez utóbbinak a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.-ben (a továbbiakban: Takarékbank vagy kérelmezett) meglévő, részvényeket és átváltoztatható kötvényeket magában foglaló tulajdoni részesedésének megszerzéséről. A tranzakció eredményeként az MFB – az átváltoztató kötvényekkel együtt – legfeljebb 40,5%-os részesedést szerez a Takarékbankban, miáltal a Takarékbank legnagyobb részvénytulajdonosává válik.
2. Kérelmező a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2012. szeptember 10-én benyújtott kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az 1. pontban hivatkozott tranzakció a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján összefonódásnak minősül-e.
3. Az ügyfelek a tranzakció engedélyezése iránti kérelmet más versenyhatósághoz nem nyújtottak be. Az ügylethez azonban a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény alapján a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének engedélye szükséges, amely iránti eljárást a kérelmező – nyilatkozata szerint – ugyancsak 2012. szeptember 10-én kezdeményezte.

II.

Az összefonódás résztvevői

Kérelmező vállalkozáscsoportja

4. Az MFB a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény (a továbbiakban: MFB-törvény) 1. §-ának (1) bekezdése alapján egyszemélyes, zártkörű részvénytársaság formájában működő szakosított hitelintézet, 100%-os tulajdonosa a Magyar Állam. Az államot mint részvénytulajdonost az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter, azaz jelenleg a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumot vezető miniszter képviseli (részvényesi jogok gyakorlója).
5. Az MFB-t a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény rendelkezéseinek érvényesülése szempontjából nemzetgazdasági szempontból kiemelkedő jelentőségű gazdasági társaságnak kell tekinteni.
6. Az MFB fejlesztési banki feladataiból következően mérsékelten profitorientált pénzügyi intézmény. Küldetése az állam gazdasági- és fejlesztéspolitikai célkitűzéseinek sajátos banki eszközökkel és intézményrendszerrel történő megvalósítása, a kiegyensúlyozott, fenntartható gazdasági növekedés megteremtése és ezzel a gazdaság és a társadalom kohéziójának erősítése. Az MFB kizárólag az MFB-törvényben felsorolt feladataihoz közvetlenül kapcsolódó üzletszerű tevékenységet végezhet.
7. Az MFB pénzügyi tevékenységei tekintetében elsősorban hitelezéssel foglalkozik. Az MFB hitelezési tevékenységét közvetlen hitelezés (50 millió forint felett), valamint közvetett hitelezés (refinanszírozás és közvetítői értékesítés – 50 millió forint alatt) keretében végzi. Az MFB közvetlen hitelezését hitelprogramjai, valamint egyedi elbírálású hitelek (projekthitelezés) keretében nyújtja vállalkozások, önkormányzatok, lakóközösségek és kisebb részben magánszemélyek részére. A hitelprogramok mellett az MFB üzletpolitikájához illeszkedő, önálló projektként definiálható és strukturálható fejlesztések finanszírozása is a nyújtott szolgáltatások részét képezi; főbb ügyfelei a kis- és középvállalati szektor, önkormányzatok, magyarországi vállalkozások, állami tulajdonú társaságok és kereskedelmi bankok.
8. Emellett számos vállalkozás van az MFB tulajdonában vagy áll az MFB tulajdonosi joggyakorlása alatt (a továbbiakban együttesen: MFB-csoport). Közülük több foglalkozik pénzügyi-gazdasági jellegű tevékenységekkel (pl. Garantiqa Hitelgarancia Zrt., Diákhitel Zrt., MKK Magyar Követeléskezelő Zrt., Corvinus Kockázati Tőkealapkezelő Zrt., MFB Invest Befektetési és Vagyonkezelő Zrt., Kisvállalkozás-fejlesztő Pénzügyi Zrt., Corvinus Első Innovációs Tőkealap, MFB Fejlesztési Tőkealap, MAG – Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt., Váti Nonprofit Kft., Regionális Fejlesztési Holding Zrt.).
9. Az MFB a GVH Vj-17/2012. sz. eljárásban hozott határozata értelmében más többségi állami tulajdonú (állami irányítás alatt álló) vállalkozásoktól – ide nem értve az MFB-csoport tagjait – elkülönült, önálló döntési centrumot alkot, amely piaci magatartásának meghatározásában önálló döntési joggal rendelkezik. A rendelkezésre álló adatok és a kérelmező nyilatkozata szerint e tekintetben a Vj-17/2012. sz. eljárásban hozott határozat óta nem következett be változás.
10. A kérelmező vállalkozáscsoportjának a Tpv. 27. § (1) bekezdése szerinti szűkített nettó magyarországi árbevétele – a 9. pontban foglaltaknak megfelelően a Tpv. 27. §-ának (3) bekezdésére is figyelemmel – a 2011. évben meghaladta a tizenötmilliárd forintot.

A kérelmezett vállalkozáscsoportja

11. A Takarékbank alapítására 1989-ben került sor a takarékszövetkezeti szektor támogatása, piaci és pénzügyi pozíciójának erősítése érdekében. Tulajdonosai nagyrészt takarékszövetkezetek, illetve a tranzakciót megelőzően a DZ Bank (amely a részvények 38,46%-ával rendelkezik).
12. A Takarékbank célja, hogy kereskedelmi banki, illetve befektetési szolgáltatói tevékenysége keretein belül, a takarékszövetkezeti integráció előnyeinek kibontakoztatása érdekében meghatározott csúcsbanki funkciókat (mint pl. takarékszövetkezetek bankszámláinak vezetése, pénzforgalmának bonyolítása, likviditásának menedzselése, devizaműveletek bonyolítása, nemzetközi kapcsolatok, hitelezői és tőkebefektetési konzorciumok szervezése, együttműködés elősegítése) is ellásson. A Takarékbank legfontosabb ügyfélcsoportját ennek megfelelően a takarékszövetkezetek és a szektorhoz tartozó bankok alkotják.
13. Kereskedelmi bankként a Takarékbank elsősorban azokat az ügyfeleket szolgálja ki, amelyeket méretük vagy speciális tevékenységük miatt a takarékszövetkezetek és a szektorhoz tartozó bankok egyáltalán nem, vagy csak részben tudnak kiszolgálni, míg befektetési bankként kifejlesztett termékeivel igazodik a banki és takarékszövetkezeti ügyfelek igényeihez, kiegészíti a takarékszövetkezetek termékpalettáját.
14. A kérelmezett irányítása alatt álló vállalkozások befektetési alapkezeléssel, faktorálással, ingatlankezeléssel, és villamosenergia-termeléssel foglalkoznak.
15. A Takarékbank és az Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alap (a továbbiakban: OTIVA) közös irányítása alatt álló Takarékszövetkezeti Informatikai Kft. számítástechnikai szolgáltatásokat nyújt.
16. A kérelmezett vállalkozáscsoportjának a Tptv. 27. § (1) bekezdése szerinti szűkített nettó magyarországi árbevétele a 2011. évben ugyancsak meghaladta a tizenötmilliárd forintot.

III.

A Takarékbank irányítási viszonyai

A takarékszövetkezeti integráció

17. Magyarországon jelenleg több mint 130 szövetkezeti hitelintézet működik, melyek fontos szerepet töltenek be hazánk – főként a vidék – pénzügyi életében. A takarékszövetkezetek kiterjedt fiókhálózattal rendelkeznek (kirendeltségeik száma az összes hitelintézeti fiók több mint 40%-át teszi ki), s a magyarországi települések közel egyharmadában kizárólag ők vannak jelen pénzügyi szolgáltatóként. A pénzügyi piacon jelenleg kb. 5%-os részesedéssel bírnak, de jelentős növekedési potenciált képviselnek. A takarékszövetkezetek sikerének azonban feltétele az együttműködés.
18. Ezt felismerve a takarékszövetkezetek 1989-ben megalapították saját bankjukat, a Takarékbankot, 1990-ben pedig létrehozták önálló érdekképviseleti szervezetüket, az Országos Takarékszövetkezeti Szövetséget (a továbbiakban: OTSZ). Ez a szervezet jelenleg az összes hazai szövetkezeti hitelintézet kb. 80%-át tömöríti.¹ 1993-ban a takarékszövetkezetek még szorosabbra fűzték viszonyukat: megkötötték az ún. integrációs megállapodást, létrehozva ezzel a takarékszövetkezeti integrációt (a továbbiakban: Integráció). A megállapodás a Takarékbankot a takarékszövetkezetek

---

¹ A többiek a Takarékszövetkezetek Érdekvédelmi Szövetségének tagjai, egy tőkeerős befektetőhöz (Buda-Cash) kapcsolódnak, hitelszövetkezetként működnek vagy „szabadúszók”.

központi bankjává léptette elő, emellett felállításra került – állami részvétellel – a stabilitást és a válsághelyzetek megelőzését szolgáló biztonsági alap, az OTIVA.

19. Az Integráció jelenlegi struktúrája több lépcsőben jött létre, alapját a 2004. május 25-én hatályba lépett új integrációs szerződés képezi.

A tranzakciót megelőzően érvényesülő irányítási viszonyok

A Takarékbank részvényesei

20. A 11. pontban írtak szerint a Takarékbank legnagyobb részvényese a tranzakciót megelőzően a DZ Bank volt, amely a részvények 38,46%-ával, továbbá egy átváltoztatható kötvénycsomaggal rendelkezett. A Takarékbank további részvényesei főként takarékszövetkezetek, amelyek külön-külön jellemzően csak 1-2% körüli részesedéssel rendelkeznek. Az Integrációban résztvevő takarékszövetkezetek tulajdonrésze együttesen a részvények [...]%-át*, az OTSZ részesedése pedig [...]%-ot tesz ki.
21. A Takarékbanknál emellett összesen 235 db szavazati elsőbbségi jogot biztosító elsőbbségi részvény került kibocsátásra. Az Integráció tagjai jelenleg az elsőbbségi részvények kb. [...]%-ával* rendelkeznek, a DZ Bank azonban nem rendelkezik elsőbbségi részvénnyel.

A Takarékbank alapszabálya²

22. A Takarékbank alapszabálya 8. fejezetének (1) bekezdése szerint elsőbbségi részvényt kizárólag az Integrációban résztvevő takarékszövetkezetek vagy a Takarékbank szerezhettek. Ugyanezen fejezet (5) bekezdése szerint egyes határozati javaslatok elfogadásához a közgyűlésen jelenlévő elsőbbségi részvények több mint felét képviselő tulajdonosok igenlő szavazata is szükséges. E körbe tartoznak például az ún. csúcsbanki funkciókkal; a Takarékbank stratégiájával; illetve a felügyelőbizottság tagjainak megválasztásával, visszahívásával kapcsolatos döntések.
23. Az alapszabály 10. fejezetének (1) bekezdése a részvények átruházásának feltételül szabja a Takarékbank hozzájárulását, melyről a felügyelőbizottság egyszerű többséggel dönt. A felügyelőbizottság a hozzájárulást – egyebek mellett – akkor tagadhatja meg, ha a részvény vásárlója a Takarékbank vagy a Takarékbank valamely részvényesének versenytársa, illetve ha az átruházás az integrációs szerződésbe ütközik. A (2) bekezdés szerint az Integrációban részt vevő takarékszövetkezetek átruházás útján nem szerezhettek a Takarékbank közgyűlésén leadható szavazatok számának 5%-át meghaladó mértékű részesedést. (Ezzel párhuzamosan a 8. fejezet (2) bekezdése az átruházással megszerezhető elsőbbségi részvények számát 4 db-ban korlátozza.) A 10. fejezet (3) bekezdése a részvények átruházása esetén a Takarékbank részvényeseinek elővásárlási jogot biztosít.
24. Az alapszabály 13. fejezete a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe – többek között – az alábbi döntéseket utalja: a felügyelőbizottság tagjainak megválasztása, visszahívása; az igazgatóság tagjainak megválasztása, visszahívása; az éves üzletpolitika elfogadása és a 4 éves stratégiai terv megállapítása. A 14. fejezet értelmében a közgyűlés határozatképes, ha azon a szavazásra jogosító részvények által megtestesített szavazatok több mint felét képviselik. A 17. fejezet szerint a közgyűlés – bizonyos kivételekkel – egyszerű többséggel határoz. A kivételek között említhetők az elsőbbségi részvényesek többségének hozzájárulásához kötött döntések (ld. fenti 22. pont), illetve egyes

* A [...] szimbólum üzleti titkot jelöl.

² Vj/070/2012. sz. irat 11. sz. melléklete

határozati javaslatok, amelyek elfogadásához a jelenlevő szavazatok háromnegyede szükséges (így pl. az alapszabály megállapítása, módosítása; társaság átalakulása, megszűnése, működési formájának megváltoztatása; egyes részvénytársaságokhoz fűződő jogok megváltoztatása stb.).

25. Az igazgatóság az alapszabály 19. fejezete értelmében a Takarékbank ügyvezető szerve, dönt minden olyan kérdésben, ami nem tartozik a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe. Egyes kérdésekhez azonban (pl. fióktelepek létesítése, kockázatvállalások, új tevékenységi kör felvétele, szavatoló tőke 10%-át meghaladó összegű beruházások stb.) az – ügydöntő hatáskörében eljáró – felügyelőbizottság jóváhagyása is szükséges. Az igazgatóság a 20. fejezet rendelkezései szerint legalább 3, legfeljebb 5 tagból áll. A 21. fejezet előírja, hogy az igazgatóság üléseinek határozatképességéhez legalább a tagok többségének jelenléte szükséges. Az igazgatóság döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza.
26. A felügyelőbizottság feladata az alapszabály 23. fejezete alapján a Takarékbank jogszabályoknak megfelelő működésének, a betétesek biztonságának és a részvényesek érdekeinek biztosítása. Emellett a felügyelőbizottság bizonyos ügyekben ügydöntő felügyelőbizottságként jár el (ld. fenti 25. pont). A felügyelőbizottság a 24. fejezet rendelkezései szerint legalább 3, legfeljebb 9 tagból áll. A 26. fejezet előírja, hogy a felügyelőbizottság üléseinek határozatképességéhez legalább a tagok kétharmadának jelenléte szükséges. A felügyelőbizottság döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza.

Az OTSZ alapszabálya³

27. A 2.3.2. pont értelmében az OTSZ a tagok integrációjának, technikai és gazdasági fejlődésének előmozdítása keretében egyeztetési tagjainak a Takarékbank közgyűlésén követendő részvényesi magatartását.
28. [...]*
29. [...]*
30. [...]*
31. [...]*

Az integrációs szerződés⁴ releváns rendelkezései

32. A 2004. május 25-i új integrációs szerződés 3.2.3.2. pontja szerint a takarékszövetkezetek integrációjának, technikai és gazdasági fejlődésének elősegítése keretében az OTSZ egyeztetési a tagszövetkezeteknek a Takarékbank közgyűlésén követendő részvényesi magatartását.
33. [...]* Ennek keretében (i) [...]*, (ii) egységesen, az OTSZ közgyűlésén kialakított többségi álláspontot képviselve gyakorolják részvényesi jogukat a Takarékbank közgyűlésén, [...]*.
34. [...]*

A takarékszövetkezetek Takarékbank közgyűlésén tanúsított magatartása

35. A kérelmező előadta, a kialakult gyakorlat szerint a Takarékbank éves közgyűlését röviddel megelőzően az OTSZ közgyűlést tart, amelyen a tagszervezetek döntenek a Takarékbank közgyűlésén képviselendő közös részvényesi álláspontjuk kialakításáról.

³ Vj/070/2012. sz. irat 7. sz. melléklete

* A [...] szimbólum üzleti titkot jelöl.

⁴ Vj/070/2012. sz. irat 5. sz. melléklete

Az Integráció e körben többek közt a Takarékbank adott üzleti évre vonatkozó üzletpolitikája, üzleti terve, többéves stratégiai terve és annak módosítása, illetve a vezető tisztségviselők kinevezése kérdésében is egységes álláspontot alakít ki. Az így kialakított közös álláspontot az OTSZ közgyűlésén felhatalmazott képviselő képviseli a Takarékbank közgyűlésén, e tekintetben a mandátuma kötött.

36. A kérelmező az Integráció-szintű közös álláspont Takarékbank közgyűlésén történő érvényesülésének alátámasztására csatolta az OTSZ, illetve a Takarékbank 2009., 2010. és 2011. évi közgyűléseinek jegyzőkönyveit.⁵ Ezekből álláspontja szerint a gyakorlatban is tetten érhető, hogy az OTSZ keretében kialakított takarékszövetkezeti közös álláspont teljes egészében érvényesül a Takarékbank közgyűlésén.
37. A csatolt közgyűlési jegyzőkönyvek tanúsága szerint az OTSZ közgyűlése [...]*. Bár az Integrációban résztvevő takarékszövetkezetek jelenlétéről, az általuk leadott szavazatokról nem áll rendelkezésre információ, a Takarékbank közgyűlési jegyzőkönyveinek tanúsága szerint a Takarékbank közgyűlésén az Integráció-szintű közös álláspont az előzőeknek megfelelően minden esetben ismertetésre került, a közgyűlésre előterjesztett javaslatok pedig – jellemzően jelentős többséggel – elfogadásra kerültek.

Az Integráció és a DZ Bank közötti együttműködési megállapodás⁶

38. Az együttműködési megállapodás 2004. november 3-án jött létre a DZ Bank, az OTSZ, az OTIVA és az – akkor még ugyancsak tulajdonos – [...] között. Ez a megállapodás – egyebek mellett – jogot biztosított a takarékszövetkezeteknek, a DZ Banknak és [...] meghatározott számú igazgatósági és felügyelőbizottsági tag delegálására. [...]*
39. A Takarékbank menedzsmentstruktúráját a rendelkezésre álló információk alapján a közgyűlés legutóbb 2010. április 29-én módosította, ennek megfelelően a Takarékbank igazgatósága 5 főből, míg az ügydöntő felügyelőbizottsága 9 főből állt.⁷ Az igazgatóság tagjai közül [...] az Integráció, [...] pedig a DZ Bank jelölése alapján választottak meg, azzal, hogy [...]*. Az ügydöntő felügyelőbizottság 9 tagjából [...] az Integráció, [...] pedig a DZ Bank jelölése alapján választottak meg, azzal, hogy [...]*.
40. A Takarékbank hatályos cégkivonatának⁸ tanúsága szerint az igazgatóság jelenleg csak négy főből áll ([...]*), a felügyelőbizottság pedig nyolc tagú, melyen belül a DZ Banknak [...] képviselője szerepel.

A tranzakciót követően érvényesülő irányítási viszonyok

41. A tranzakció tárgyát képező részvények és átváltoztatható kötvények – a kötvények átváltoztatását követően – együttesen legfeljebb 40,5%-os részesedést képviselnek a Takarékbankban, feltéve, hogy a többi átváltoztatható kötvény tulajdonosa e jogával nem él. Amennyiben a többi átváltoztatható kötvény egy része vagy egésze is átváltoztatásra kerül, a tranzakció tárgyát képező részvénycsomag értelemszerűen ennél kisebb részesedést fog eredményezni a Takarékbank alaptőkéjén belül.
42. Az MFB nyilatkozata szerint a Takarékbank vezetésére vonatkozó struktúra a tranzakciót követően sem változik, az MFB és az Integráció között nem született ugyanakkor olyan írásbeli megállapodás, mely szerint az MFB-re a tranzakciót követően az Integráció DZ Bankkal kötött együttműködési megállapodásának

⁵ Vj/070/2012. sz. irat 8. sz. melléklete

* A [...] szimbólum üzleti titkot jelöl.

⁶ Vj/070/2012. sz. irat 12. sz. melléklete

⁷ Vj/070/2012. sz. irat 8. sz. melléklete

⁸ Vj/070-007/2012. sz. irat

rendelkezései, a korábban a DZ Bankot megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek irányadók lennének.⁹

43. A kérelmező előadta továbbá, hogy a vezető tisztségviselők jelölésére és megválasztására vonatkozóan az MFB és a többi részvényes között egyelőre nincs külön írásos megállapodás, így az MFB a tranzakció megvalósulását követően csak a korábbi tulajdonos DZ Bank által delegált tagok ([...]^{*}) helyére állít majd jelölteket. Ennek megfelelően az MFB által a testületekbe javasolt tagoknak azok teljes létszámához viszonyított aránya még az MFB Takarékbankban megszerzendő részesedésének arányát sem éri el. Az MFB hosszú távú célja ugyanakkor a vezető tisztségviselőkön belül a megszerzendő részesedésének megfelelő arányú képviselőt.

IV.

A kérelmező álláspontja

44. A kérelmező álláspontja szerint, mivel a jelenlegi legnagyobb kisebbségi tulajdonos DZ Bank nem rendelkezik a Takarékbank közgyűlésében a társaság üzleti stratégiájának meghatározásához szükséges egyszerű többséggel vagy a vezető tisztségviselők többségének kinevezésére vonatkozó jogosultsággal, így nem minősül a Takarékbank egyedüli irányítójának. A takarékszövetkezeti kisebbségi tulajdonosok ugyanakkor az Integráción keresztül rendelkeznek az előzőek szerinti egyszerű többséggel, illetve a vezető tisztségviselők többségének kinevezésére is jogosultak, ezek eléréséhez a DZ Bank támogató szavazatára nincs szükségük. Következésképpen versenyjogi szempontból a DZ Bank közös irányítói minősége nem merül fel.
45. Mivel az MFB ugyanazt a részvénycsomagot szerzi meg, amely jelenleg a DZ Bank tulajdonában áll, és ez a fentiek szerint nem biztosít az MFB részére a stratégia meghatározására és a Takarékbank vezető tisztségviselői többségének kinevezésére vonatkozó jogosultságot, így az 1. pont szerinti tranzakcióval az MFB nem szerez irányítást a Takarékbank felett, vagyis az nem minősül összefonódásnak.
46. Összefoglalva, a felek jelenlegi szándéka szerint a tranzakció a Takarékbank irányítási viszonyait nem fogja érinteni, arra továbbra is a Takarékbank alapszabályában foglaltak lesznek megfelelően irányadók. Ennek megfelelően, tekintettel (i) a Takarékbank döntéshozatali rendjére, (ii) az MFB kisebbségi részesedésszerzésére, illetve (iii) arra, hogy az MFB a tranzakció megvalósulását követően nem lesz jogosult a Takarékbank vezető tisztségviselői többségének a kijelölésére, a tranzakció nem eredményezi az MFB Tpv. 23. §-a szerinti irányításszerzését. Az MFB ugyanakkor vállalta, hogy amennyiben a jövőben akár a Takarékbank vezető tisztségviselőinek a kinevezésére vonatkozó jogosultságok vagy egyéb irányítási jogok megszerzése, illetve irányítási helyzetet eredményező ténybeli körülmények alapján olyan helyzetbe kerül, amely a Tpv. 23. §-a szerinti irányításszerzést (összefonódást) eredményez, úgy a Tpv. 28. § szerinti bejelentési és engedélyeztetési kötelezettségnek eleget fog tenni.

---

⁹ Vj/070-002/2012. sz. irat

^{*} A [...] szimbólum üzleti titkot jelöl.

V.
Jogi értékelés

47. A Tpv. 23. §-ának (1) bekezdése értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha
- a) két vagy több előzőleg egymástól független vállalkozás összeolvad, vagy egyik a másikba beolvad, vagy a vállalkozás része a vállalkozástól független másik vállalkozás részévé válik,
  - b) egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez további egy vagy több, tőle független vállalkozás egésze vagy része felett, vagy
  - c) több, egymástól független vállalkozás közösen hoz létre általuk irányított olyan vállalkozást, amely egy önálló vállalkozás valamennyi funkcióját tartósan képes ellátni.
- Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha
- a) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik, vagy
  - b) jogosult a másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására, vagy
  - c) szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására, vagy
  - d) a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására ténylegesen képessé válik.
- A (3) bekezdés alapján közvetett irányítással rendelkezik a vállalkozás azon vállalkozás felett, amelyet az általa irányított vállalkozás – vele együtt vagy önállóan – irányít vagy vállalkozások közösen irányítanak.
48. Tekintettel arra, hogy az 1. pont szerinti tranzakció révén összeolvadásra, beolvadásra, közös vállalat alapítására nem kerül sor, a Tpv. 23. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontja értelemszerűen nem alkalmazható. Az eljáró versenytanács ezért azt vizsgálta, hogy a tranzakció a Tpv. 23. §-a (1) bekezdésében b) pontja szerinti egyedüli vagy közös irányításszerzésnek minősül-e.
49. Mivel az MFB a Takarékbank részvényeinek legfeljebb 40,5%-át szerzi meg a tranzakció eredményeként, és elsőbbségi részvényt nem szerez (a Takarékbank alapszabálya szerint nem is szerezhethet), az eljáró versenytanács álláspontja szerint az MFB a Tpv. 23. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében nem szerez egyedüli irányítást a Takarékbank felett.
50. A vezető tisztségviselők megválasztásának szabályait a Takarékbank alapszabálya, valamint az Integráció és a DZ Bank közötti együttműködési megállapodás tartalmazza. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjainak megválasztása, visszahívása egyszerű többséget igénylő döntésként a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik, a felügyelőbizottságra vonatkozó kérdésekben azonban a döntéshez az elsőbbségi részvényesek többségének hozzájárulása is szükséges (vö. 22., 24. pontok). Ennek kapcsán kiemelendő, hogy az Integráció tagjai és szervei az OTSZ alapszabálya, illetve az integrációs szerződés rendelkezései alapján a Takarékbank közgyűlésén a vezető tisztségviselőkkel kapcsolatos kérdésekben is egyeztetett álláspontot képviselnek, mely a gyakorlatban ténylegesen is érvényesült (ld. 27., 30., 32-33., 35-37. pontok). Ennek megfelelően a jelenlegi tagok között ténylegesen is többségben vannak az Integráció delegáltjai (ld. 39-40. pontok), s a tranzakció megvalósulását követően az MFB – nyilatkozata szerint – csak a korábbi tulajdonos DZ Bank által delegált tagok helyére

állít majd jelölteket (ld. 43. pont). Mindezek alapján megállapítható, hogy a vezető tisztségviselők többségének jelölésére, megválasztására, visszahívására mind az igazgatóság, mind a felügyelőbizottság esetében a takarékszövetkezetek / az Integráció jogosult(ak), így az MFB a Tpvt. 23. § (2) bekezdésének b) pontja értelmében sem szerez egyedüli irányítást a Takarékbank felett.

51. A rendelkezésre álló információk alapján a kérelmezett tranzakció kapcsán az sem állapítható meg, hogy az MFB a Tpvt. 23. § (2) bekezdésének c) pontja értelmében, szerződéssel szerezne egyedüli irányítást a Takarékbank felett. A kérelmező nyilatkozata szerint ugyanis ilyen szerződés a többi részvényessel a tranzakció kapcsán nem született, s az MFB-re az Integráció és a DZ Bank közötti együttműködési megállapodás rendelkezései sem lesznek irányadóak (ld. 42-43. pontok).
52. A versenyfelügyeleti eljárás során nem vált továbbá ismertté olyan körülmény, amely alapján valószínűsíthető lenne, hogy az MFB – a fentiekől függetlenül – egyébként képessé válna a Takarékbank döntéseinek meghatározó befolyásolására. Bár a tranzakció eredményeként az MFB lesz a Takarékbank legnagyobb részvényesomaggal rendelkező kisebbségi részvényese, miközben a többi részvény számos kisorosztály között oszlik meg, e kisorosztályok egy jelentős része az Integráció keretében egyeztetett álláspontot képvisel a Takarékbank irányítását illetően, együttesen a részvények több mint 50%-át képviselve. A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható emellett, hogy a Takarékbank alapszabálya, illetve az egyéb, irányítási viszonyokat befolyásoló körülmények az MFB-nek a döntéshozatal blokkolására, ún. negatív irányításra¹⁰ vonatkozó jogosítványokat sem biztosítanak. A Takarékbank alapszabálya ugyanis a társaság üzleti és stratégiai tervével kapcsolatos döntések elfogadását a közgyűlés hatáskörébe utalja (ld. 24. pont), amelyről a közgyűlés egyszerű többséggel határoz, azonban a stratégia meghatározásához az elsőbbségi részvényesek többségének hozzájárulása is szükséges (ld. 22. pont). Elsőbbségi részvennyel azonban a DZ Bank nem rendelkezett, így a tranzakció megvalósulását követően az MFB sem fog, sőt elsőbbségi részvennyt a Takarékbank alapszabálya értelmében nem is szerezhet (ld. 22. pont). Bár az Integráció DZ Bankkal kötött együttműködési megállapodása a [...] (ld. 38. pont), az eljáró versenytanács e rendelkezést sem tekintette negatív irányítási jogot megalapozó körülménynek, mivel egyrészt [...], másrészt az MFB-re a kérelmező nyilatkozata szerint egyébként sem irányadó (ld. 42. pont). Mindezek alapján az eljáró versenytanács szerint az MFB a Tpvt. 23. § (2) bekezdésének d) pontja értelmében sem szerez egyedüli irányítást a Takarékbank felett.
53. Az eljáró versenytanács az MFB Integrációval való közös irányítását sem látja megállapíthatónak, figyelemmel arra, hogy a fentiekben kifejtettek alapján az Integráció tagjai és szervezetei együttesen az MFB nélkül is a szavazati jogok (különösen az elsőbbségi szavazati jogok) többségével rendelkeznek, és – ennek okán – jogosultak a vezető tisztségviselők többségének kijelölésére, megválasztására, visszahívására.
54. A fenti 48-53. pontokban kifejtettek tekintetével az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a kérelmezett tranzakcióhoz – mivel az nem minősül a Tpvt. 23. §-a értelmében vett összefonódásnak – nem szükséges a Gazdasági Versenyhivatal engedélye.

---

¹⁰ Ld. A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2011 című dokumentum 23.30. pontját

* A [...] szimbólum üzleti titkot jelöl.

VI.
Eljárási kérdések

55. Az eljáró versenytanács határozatát – a Tpvt. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
56. Az eljáró versenytanács jelen eljárásban a Tpvt. 63. §-a (3) bekezdésének aa) pontját alkalmazta, amely szerint az eljárást befejező döntést a hiánytalan kérelem, illetve a hiánypótlás beérkezését követő naptól számított 45 napon belül kell meghozni, amennyiben a Tpvt. 23. §-a értelmében nem jön létre összefonódás.
57. A kérelmező a Tpvt. 62. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen leróta, így arról az eljáró versenytanácsnak nem kellett rendelkeznie.
58. A Tpvt. 44. §-ának 2012. február 1-jétől hatályos szövege a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében sem zárja ki a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. §-a (4) bekezdésének alkalmazhatóságát. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja értelmében indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti. Az eljáró versenytanács azonban a jelen eljárásban nem látta indokoltnak az egyszerűsített döntés alkalmazását, tekintettel arra, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban a kérelmező nem az összefonódás engedélyezését, hanem annak megállapítását kérte, hogy a tranzakció összefonódásnak minősül-e. Emellett a jelen ügyben az eljáró versenytanács állami tulajdonú vállalkozások körében megvalósuló irányításszerzésről hozott döntést, amely indokolásának nyilvános határozatban történő megjelenítéséhez álláspontja szerint méltányolandó közérdek fűződik (vö. Vj-38/2012., Vj-51/2012.).
59. Az ügyintézési határidő – figyelemmel a Tpvt. 63. §-ának (3)-(5) bekezdéseire – 2012. október 25.
60. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. november 15.

Váczai Nóra s.k.
előadó versenytanácsstag

Dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.
versenytanácsstag

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanácsstagként eljárva